

ผลการเรียนจากการใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทาน ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

สุภาวดี เพชรชื่นสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

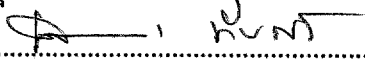
ธันวาคม 2547

ISBN 974-9740-57-2

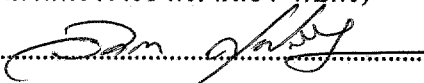
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุภาวดี เพชรชื่นสกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

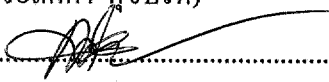
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี)

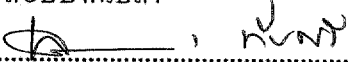
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ลัดดา สุขปรีดี)

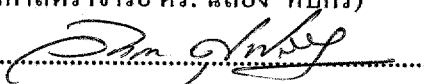
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

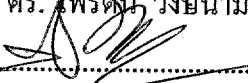
(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี)

.....กรรมการ

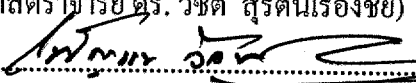
(รองศาสตราจารย์ลัดดา สุขปรีดี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข วัฒนสุนทร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมณี)

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รศ. ดร. ฉลอง ทับศรี ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ. ถัดดา สุขปรีดี กรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ และ ผศ. ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบความ
เที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อทำการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียน โรงเรียนวัดทับกระดานและโรงเรียน
บ้านดอนคำสิงห์ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการหาคุณภาพของเครื่องมือและการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ คุณพี่ และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกเทคโนโลยี
ทางการศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจในการทำ
วิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา
มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและให้ความรู้แก่ผู้วิจัย

สุภาวดี เพชรขึ้นสกุล

42911177: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทาน/ ความคิดสร้างสรรค์/ เด็กปฐมวัย

สุภาวดี เพชรจีนสกุล: ผลการเรียนรู้จากการใช้กิจกรรมเกม ดนตรีและนิทานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย (EFFECTS OF LEARNING THROUGH GAMES, MUSIC AND TALES ACTIVITIES UPON PRE-SCHOOL CHILDREN CREATIVITY) อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ. ดร. จุลอง ทับศรี, Ed.D., รศ. ลัดดา ศุขปริดี, กศ.ม., ผศ. ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม, ก.ค. 208 หน้า. ISBN 974-9740-57-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการเรียนรู้จากการใช้กิจกรรมเกมดนตรี และนิทานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนบ้านคอนคำถึง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ให้กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนโดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทาน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนตามปกติ หลังการทดลองผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ไปทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า วิธีสอนกับเพศมีปฏิสัมพันธ์ร่วมต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยนักเรียนชายที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทาน กับการเรียนตามปกติ มีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนหญิงที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทาน กับการเรียนตามปกติมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทานมีค่าคะแนนสูงกว่านักเรียนหญิงที่เรียนตามปกติ สำหรับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทาน มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงที่เรียนโดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทานมีค่าคะแนนสูงกว่านักเรียนชาย ส่วนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนตามปกติ มีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

42911177: MAJOR : EDUCATIONAL TECHNOLOGY;

M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORD: GAMES, MUSIC AND TALES ACTIVITIES/ CREATIVITY/ PRE-SCHOOL
CHILDREN

SUPAWADEE PETCHUENSAKUL : EFFECTS OF LEARNING THROUGH
GAMES, MUSIC AND TALES ACTIVITIES UPON PRE-SCHOOL CHILDREN
CREATIVITY. THESIS ADVISORS : CHALONG TUBSREE, Ed.D., LADDA
SOOKPREEDDEE, M.Ed., PIRAT WONGNAM, Ph.D. 208 P. ISBN 974-9740-57-2

The purpose of this research was to study the effects of learning through games, music and tales activity on pre-school children creativity. The experiment was conducted by using 60 kindergarten children at Bandonumlung School, Songphinong District, Suphanburi Province in the 2003 academic year. The sample children were divided into two experimental groups by simple random sampling. The first experimental group was assigned to used games, music and tales activities while the second experimental group used conventional method. After the experiment, both groups were tested for creativity. The data were analyzed by Two-Way analysis of variance (Two-Way ANOVA). It was found that there was interaction between method of teaching and the children gender on the creativity. And there was no difference in creativity of the boys who learned from the two methods. While the creativity of the girls who learned from using games, music and tales activities was significantly higher than the girls who learned from conventional method. The creativity between boys and girls who learned from games, music and tales activity was found to be significantly different. But the creativity of the boys and girls who learned from conventional method was found to be no difference.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
ภาพประกอบ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	4
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความคิดสร้างสรรค์.....	9
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	10
กระบวนการคิดสร้างสรรค์.....	11
ทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์.....	11
องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์.....	14
ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์.....	15
การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และกิจกรรมในการส่งเสริม	
ความคิดสร้างสรรค์.....	16
เกม.....	22
ความหมายของเกม.....	22
คุณลักษณะของเกม.....	22
ประเภทของเกม.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประโยชน์และคุณค่าของเกม.....	26
หลักการคัดเลือกเกมสำหรับเด็ก.....	27
ข้อเสนอแนะในการใช้เกมประกอบการสอน.....	28
ดนตรี.....	29
ความหมายของดนตรี.....	29
ความสำคัญของดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย.....	30
จุดมุ่งหมายของการสอนดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย.....	31
เกณฑ์การเลือกดนตรีให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย.....	32
หลักการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย.....	33
นิทาน.....	37
ความหมายของนิทาน.....	37
การเลือกนิทานให้เหมาะสำหรับเด็ก.....	37
ลักษณะของนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็ก.....	38
ประโยชน์ของการเล่านิทาน.....	38
เทคนิคการเล่านิทาน.....	40
รูปแบบการเล่านิทาน.....	41
การจัดกิจกรรมประกอบการเล่านิทาน.....	43
เด็กปฐมวัย.....	44
ความหมายของเด็กปฐมวัย.....	44
ลักษณะพัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	44
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	45
พัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านต่างๆ.....	47
การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
งานวิจัยภายในประเทศ.....	56
งานวิจัยต่างประเทศ.....	58
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	60
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	75
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	75
วิธีดำเนินการศึกษา.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	79
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	79
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข.....	92
ภาคผนวก ค.....	191
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	207

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางการจัดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์.....	66
2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรี และนิทาน กับนักเรียนที่ตามปกติ.....	70
3 ข้อมูลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนกับเพศที่ส่งผลต่อคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของ เด็กปฐมวัยของนักเรียน.....	71
4 วิเคราะห์ความแปรปรวนของผลเดี่ยวของวิธีสอนที่เพศชายและหญิงที่วิธีสอนต่างกัน เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์.....	73
5 วิเคราะห์ความแปรปรวนของผลเดี่ยวของเพศชายและหญิงที่วิธีสอนต่างกันเพื่อทดสอบ ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์.....	74
6 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการสอนการจัดกิจกรรมเกมกับชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม และการประเมินผล.....	191
7 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการสอนการจัดกิจกรรมดนตรีกับชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม และการประเมินผล.....	195
8 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการสอนการจัดกิจกรรมนิทานกับชื่อกิจกรรม จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม และการประเมินผล.....	199
9 แสดงคะแนนความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่วและความคิด ละเอียดลออ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเกม ดนตรีและนิทาน กับการสอนสูตรปกติ.....	203
10 แสดงคะแนนความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่วและความคิด ละเอียดลออ ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง.....	205

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แบบจำลองแสดงโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด.....	12
2 กราฟแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนกับเพศที่มีต่อคะแนนความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย.....	72